

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการวิจัย

พระราชบัญญัติ จัดระเบียบราชการกระทรวงกลาโหม พ.ศ.2551 มาตรา 18 กองบัญชาการกองทัพไทยมีหน้าที่ ควบคุม อำนาจการ สั่งการและกำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลังทหาร ตามอำนาจหน้าที่ของกระทรวงกลาโหมให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีผู้บัญชาการทหารสูงสุด เป็นผู้รับผิดชอบ มาตรา 29 โครงสร้างองค์การการฝึกและการศึกษาของทหารและข้าราชการพลเรือนกลาโหมให้เป็นไปตามนโยบายที่กระทรวงกลาโหมกำหนด โดยให้ กองบัญชาการกองทัพไทยรับผิดชอบการฝึกและศึกษาในระดับยุทธศาสตร์ การปฏิบัติการร่วมของ กองทัพไทยและการปฏิบัติการของกองบัญชาการกองทัพไทย และให้กองทัพบก กองทัพเรือ และ กองทัพอากาศ รับผิดชอบในระดับปฏิบัติการและระดับยุทธวิธี และมาตรา 31 ให้กองบัญชาการ กองทัพไทยรับผิดชอบการวางแผน พัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับระบบควบคุมบังคับบัญชา กองทัพไทย ให้สามารถติดต่อเชื่อมโยงและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับ รัฐบาล ระดับกระทรวง และหน่วยงานในกระทรวงกลาโหม ตลอดจนการแบ่งมอบความ รับผิดชอบในการดำเนินการให้กับกองทัพและส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง

พระราชกฤษฎีกา แบ่งส่วนราชการและกำหนดหน้าที่ของส่วนราชการ กองบัญชาการ กองทัพไทย กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม พ.ศ.2552 มาตรา 3 ให้แบ่งส่วนราชการกองบัญชาการ กองทัพไทย กองทัพอากาศ กระทรวงกลาโหม ดังต่อไปนี้ (7) กรมการสื่อสารทหาร และมาตรา 10 กรมการสื่อสารทหาร มีหน้าที่พิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับนโยบาย วางแผน อำนาจการ ประสานงาน กำกับดูแล และดำเนินการเกี่ยวกับระบบควบคุมบังคับบัญชา การสื่อสาร อิเล็กทรอนิกส์ การสงครามอิเล็กทรอนิกส์ การสารสนเทศทางทหาร และการส่งกำลังบำรุงสิ่ง อุปกรณ์สายสื่อสารให้กับกองบัญชาการกองทัพไทย รวมทั้งเป็นศูนย์กลางทางด้านวิทยาการ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารของกองทัพไทย มีเจ้ากรมการสื่อสารทหารเป็นผู้บังคับบัญชา รับผิดชอบ

ในการควบคุม อำนาจการ สั่งการและกำกับดูแลการดำเนินการเกี่ยวกับการใช้กำลัง ทหาร และในการฝึกและศึกษาระดับยุทธศาสตร์ ในการปฏิบัติการร่วมของกองทัพไทยและการ ปฏิบัติการของกองบัญชาการกองทัพไทย รวมทั้งการวางแผน พัฒนาและดำเนินการเกี่ยวกับระบบ

ควบคุมบังคับบัญชากองทัพไทย ให้สามารถติดต่อสื่อสารและแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับรัฐบาล ระดับกระทรวง และหน่วยงานในกระทรวงกลาโหม นั้น จำเป็นต้องมีระบบการสื่อสารที่ทันสมัย เครื่องข่ายขนาดใหญ่มีความเร็วสูง และครอบคลุมพื้นที่ทั้งประเทศ กองบัญชาการกองทัพไทย มอบหน้าที่ให้กรมการสื่อสารทหาร จัดตั้ง ดำเนินการ และรับผิดชอบระบบโทรคมนาคมทหาร เพื่อเชื่อมโยงสัญญาณ และข้อมูลจากหน่วยต่างๆ เข้าด้วยกัน

ในระบบโทรคมนาคมทหาร มีส่วนประกอบหลัก 3 ส่วน คือ (1) ระบบโครงข่ายสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง (Synchronous Digital Hierarchy : SDH) ประกอบด้วยระบบวิทยุเชื่อมโยงย่านไมโครเวฟ และระบบเส้นใยแก้วนำแสง (2) ระบบการสื่อสารผ่านดาวเทียม และ (3) ระบบชุมสายโทรศัพท์และ Network Switching ทั้ง 3 ส่วนประกอบหลักของระบบโทรคมนาคมทหารนี้ได้ติดตั้งประจำ ณ สถานีโทรคมนาคมทหาร ทั่วประเทศ ซึ่งแต่ละสถานีโทรคมนาคมทหาร มีกำลังพลปฏิบัติงานประจำสถานี และบางสถานีไม่มีกำลังพลปฏิบัติงาน ในแต่ละสถานีมีตั้งอยู่บริเวณพื้นที่กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล ตลอดจนพื้นที่จังหวัดต่างๆ ทั่วทุกภูมิภาคของประเทศ สถานีที่ตั้งมีทั้งบนภูเขาและที่ราบ รวมทั้งหมด 113 สถานี และมีกำลังพลของกรมการสื่อสารทหารปฏิบัติหน้าที่ประจำ จำนวน 150 นาย ทำหน้าที่ ตรวจสอบการทำงาน และปรนนิบัติบำรุงเครื่องมือสื่อสารประจำสถานีโทรคมนาคม รวมทั้งรักษาคุณภาพ และมาตรฐานของวงจรสื่อสารในระบบโทรคมนาคมทหาร เพื่อให้ส่วนประกอบหลักทั้ง 3 ส่วนของระบบโทรคมนาคมทหาร สามารถทำงานได้อย่างสมบูรณ์ และให้บริการงานสื่อสารได้ครอบคลุมทั้งประเทศอย่างต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม เนื่องจากปัจจุบันความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีด้านระบบโทรคมนาคม มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วมาก ทำให้กองบัญชาการกองทัพไทย ต้องจัดหาอุปกรณ์สื่อสารในระบบโทรคมนาคมทหาร สมัยใหม่ทดแทนของเดิมที่ล้าสมัยและชำรุด และข้อจำกัดในด้านงบประมาณ และระบบการจัดหา ทำให้กองบัญชาการกองทัพไทย ไม่สามารถจัดซื้ออุปกรณ์สื่อสารมาทดแทนอุปกรณ์สื่อสารเดิมทั้งหมด ได้ในทันใด ผลกระทบที่เกิดขึ้นคือ ระบบโทรคมนาคมทหาร มีอุปกรณ์สื่อสารที่ทันสมัยหลากหลายยี่ห้อปะปนกับเครื่องมือสื่อสารเดิมที่ล้าสมัย ดังนั้น กำลังพลที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานีโทรคมนาคม ที่เป็นส่วนสำคัญในระบบโทรคมนาคมทหาร ต้องพัฒนาและเพิ่มพูนความรู้ให้แก่ตนเอง เพื่อให้สามารถใช้งานเครื่องมือสื่อสาร และปรนนิบัติบำรุงเครื่องมือสื่อสารเหล่านี้ให้ดำรงขีดความสามารถและประสิทธิภาพสูงได้อย่างต่อเนื่องตลอดเวลา และที่สำคัญตามหลักจิตวิทยาทั่วไป มนุษย์ส่วนมากไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลง ทำให้อาจมีการต่อต้าน และขวัญกำลังใจก็จะลดลง ในขณะที่เดียวกันสถานที่ตั้งของสถานีโทรคมนาคม ก็เป็นปัจจัยทำให้การปฏิบัติหน้าที่อาจไม่ประสิทธิภาพ อีกทั้ง รัฐบาลมีนโยบายให้ข้าราชการเกษียณอายุราชการก่อนกำหนด (Early Retire) เพื่อให้องค์กรมีขนาดเล็กลงแต่มีขีดความสามารถสูง

กองบัญชาการกองทัพไทย จำเป็นต้องปรับปรุงและพัฒนาบุคลากรให้สามารถปฏิบัติราชการอย่างเต็มขีดความสามารถ และมีประสิทธิภาพสูง พร้อมทั้งจะปฏิบัติการกิจได้ตามที่กำหนดตลอดเวลา

จากความสำคัญและปัญหาที่กล่าวมา การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร ผู้วิจัยจึงคิดที่จะวิจัยเรื่องนี้ ทั้งนี้เพื่อนำผลวิจัยที่ได้รับไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาบุคลากร และ/หรือ รongรับการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม ในระบบโทรคมนาคมทหาร ให้ระบบการควบคุม และสั่งการ รวมทั้งระบบอำนวยความสะดวกของกองทัพไทย มีประสิทธิภาพและมั่นคงต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

วัตถุประสงค์ของการวิจัยมีดังนี้ เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร

1.3 สมมติฐานการวิจัย

1. ปัจจัยด้านความพึงพอใจ (ด้านสภาพการปฏิบัติงาน ด้านเงินเดือนและค่าตอบแทน ด้านสวัสดิการและสิทธิกำลังพล ด้านความเจริญก้าวหน้าในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนร่วมงาน และด้านการปกครองการบังคับบัญชา) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร
2. ปัจจัยด้านขวัญกำลังใจ (ด้านลักษณะงานและความสำเร็จในการทำงาน ด้านการยอมรับจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน และด้านสภาพครอบครัว) มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร
3. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร ซึ่งปฏิบัติงานระหว่างเดือนตุลาคม 2552 ถึง เดือนเมษายน 2553 จำนวน 150 คน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ได้ทราบว่า มีปัจจัยใดบ้าง (ตัวแปรต้น) ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของกำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร และมีความสัมพันธ์กันอย่างไร
2. ศูนย์การโทรคมนาคมทหาร กรมการสื่อสารทหาร สามารถนำผลการวิจัยไปใช้วางแผนการพัฒนาบุคลากร (กำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร) ในการรองรับการพัฒนา และการเปลี่ยนแปลงอุปกรณ์สื่อสารโทรคมนาคม ในระบบโทรคมนาคมทหารต่อไปในอนาคต

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

1. ประสิทธิภาพ หมายถึง ความสามารถที่จะปฏิบัติภารกิจได้สำเร็จตามเวลาที่กำหนด โดยเกิดความยุ่งยากน้อยที่สุด โดยใช้ทรัพยากรเท่าที่มีอยู่
2. ปัจจัยที่ส่งผล หมายถึง ปัจจัยที่คาดว่าจะมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สถานีโทรคมนาคม ในที่นี้หมายถึง ปัจจัยส่วนบุคคล ปัจจัยด้านความพึงพอใจ ปัจจัยด้านขวัญกำลังใจ และปัจจัยด้านเทคโนโลยี
3. ระบบโทรคมนาคมทหาร หมายถึง ระบบการสื่อสารที่ประกอบด้วยระบบโครงข่ายสื่อสารสัญญาณความเร็วสูง (Synchronous Digital Hierarchy: SDH) ทั้งระบบวิทยุเชื่อมโยงย่านไมโครเวฟ และระบบเส้นใยแก้วนำแสง ระบบการสื่อสารผ่านดาวเทียม และระบบชุมสาย โทรศัพท์ และ Network Switching
4. สภาพแวดล้อมในการปฏิบัติงาน หมายถึง สถานที่ตั้งสถานี บรรยากาศ สิ่งแวดล้อม สิ่งอำนวยความสะดวก สิทธิและความปลอดภัย ในการปฏิบัติงาน
5. หน้าที่และความรับผิดชอบ หมายถึง ภารกิจที่ต้องกระทำตามตำแหน่งที่รับผิดชอบหมาย
6. ความพึงพอใจในการปฏิบัติงาน หมายถึง ทศนคติที่ดีต่องานที่ปฏิบัติว่ามีมากน้อยเพียงใด
7. สถานีโทรคมนาคมทหาร หมายถึง สถานที่ และอาคาร สำหรับติดตั้งอุปกรณ์การสื่อสารในระบบโทรคมนาคมทหาร และสำหรับปฏิบัติงานของกำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร
8. กำลังพลประจำสถานีโทรคมนาคมทหาร หมายถึง เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ในการปฏิบัติ และดูแลรักษาอุปกรณ์การสื่อสาร ในระบบโทรคมนาคมทหาร ตามสถานีต่างๆ